

تفسیر ده دقیقه‌ای قرآن کریم ؛ بر ساحل نور

استاد سید جواد بهشتی

صفحة ۱۴

موضوع: برخورد یهود با ظهور پیامبر اسلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به مهمانی قرآن کریم می‌رویم:

یهودیان در فلسطین زندگی می‌کردند ولی به خاطر نشانه‌هایی که در کتاب‌های خود و بشارت‌های ظهور پیامبر اسلام در تورات و انجیل خوانده بودند، به مدینه مهاجرت کردند. در کتاب‌های آن‌ها نوشته شده بود که پیامبر آخرالزمان در نزدیکی کوهی به نام حداد ظهور خواهد کرد، یا بین دو کوه در منطقه‌ای ظهور خواهد کرد، هجرت گاه پیامبر آخرالزمان بین دو کوه است. آن‌ها هم به مدینه آمدند و کوهی به نام حداد را پیدا کردند. البته در کتاب آن‌ها «أحد» نوشته شده بود ولی با «حداد» قاطی کردند و اشتباه گرفتند. یهودی‌ها قبائل پراکنده‌ای در آن سرزمین بودند، یک وقتی برای زیارت همدیگر، از کوه حداد به منطقه‌ای دیگر می‌رفتند، راهنمای آن‌ها گفت: به کوه أحد رسیدیم، آن‌ها تازه فهمیدند که اشتباه کردند و باید در نزدیکی کوه أحد مستقر بشوند.

گاهی که من این آیات را می‌خوانم یاد منتظران امام زمان علیه السلام می‌افتم. حدیث داریم که وقتی حضرت تشریف بیاورند، بعضی از منتظران امام زمان علیه السلام نه تنها ایمان نمی‌آورند بلکه مقابل حضرت می‌ایستند و به قتل او کمر می‌بندند. یهودی‌ها صد سال در سرزمین مدینه چشم انتظار پیامبر اسلام بودند، وقتی پیامبر به مدینه مهاجرت کردند، آن‌ها هم از نشانه‌ها، پیامبر را دقیقاً یافتند، به همان حدی که بچه‌های خودشان را می‌شناختند پیغمبر و قرآن را شناختند، اما بیشتر آن‌ها ایمان نیاوردند. حق‌پذیری فقط به دانش نیست، بلکه انصاف و دل‌پاکی می‌خواهد.

بیشتر آیات این صفحه درباره این سرگذشت تلخ است:

سورة مبارکه بقره

آیات ۸۹-۹۳

آیه ۸۹ : «وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ»

«وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ» وقتی کتابی از جانب خداوند برای یهودیان زمان پیامبر آمد، «مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ»

که تطبیق داشت با کتاب خودشان تورات، «وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا» قبل از

اینکه پیامبر اسلام ظهور کند این‌ها به دنبال فتح و پیروزی بر کافران بودند و می‌گفتند: به زودی پیغمبری

در این سرزمین ظهور می‌کند، ما هم زیر پرچم او جانفشانی می‌کنیم و بر کافران پیروز خواهیم شد.

«فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا» وقتی همان پیامبری را که می‌شناختند سراغ آن‌ها آمد، «كَفَرُوا بِهِ» به او کفر ورزیدند، انکار کردند او را، «فَلَعَنَهُ اللَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ» لعنت خداوند به کافران باد.

آیه ۹۰: «بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ بَغْيًا أَنْ يُرَزَّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ» قَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَى غَضَبٍ، وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ»
«بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ» بد بهایی دادند برای فروختن خودشان، «أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ» این‌که خودشان را فروختند در برابر انکار آیات خدا، «بَغْيًا» از روی حسادت؛ می‌گفتند چرا پیامبر از بنی اسرائیلی نیست؟ چرا عرب است؟

«بَغْيًا أَنْ يُرَزَّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ» در خواست خداوند که به هرکدام از بندگانش که بخواهد رسالتش را واگذار کند، حسادت ورزیدند؛ اما این‌ها نتوانستند تحمل کنند.
«قَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَى غَضَبٍ» مبتلا و گرفتار شدند به خشمی افزون بر خشمی، «وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ» و برای کافران عذابی خوار کننده وجود دارد.

آیه ۹۱: «وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُؤْمِنُ بِمَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْ» قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ»
«وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ» آنگاه که به آن‌ها گفته می‌شد ایمان بیاورید به آنچه - یعنی آیات قرآن - خداوند نازل فرموده است، «قَالُوا نُؤْمِنُ بِمَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا» می‌گفتند ما به آنچه بر خود ما نازل شده - یعنی تورات - ایمان می‌آوریم، «وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ» به بقیه جز تورات کفر می‌ورزیدند، «وَهُوَ الْحَقُّ» در حالی که قرآن حق بود، «مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْ» تصدیق می‌کرد توراتی را که نزد آن‌ها بود، قرآن با بشارت‌های تورات قابل تطبیق بود.

«قُلْ» ای پیامبر به یهودیان بگو؛ اگر شما واقعاً دنبال پیغمبر بنی اسرائیلی هستید چرا پیامبران خود را کشتید؟ آن‌ها که بنی اسرائیلی و از نژاد شما بودند، پس معلوم است یک مشکل دیگری دارید...
«فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ» چرا پس از موسی بن عمران چند صد پیغمبر را به جرم حق‌گویی کشتید؟ «قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ» اگر واقعاً ایمان دارید چرا بنی اسرائیلی‌ها - در رأس همه موسی بن عمران - را کشتید؟! شما درباره موسی بن عمران امتحان بدی پس دادید.

آیه ۹۲ : «وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِن بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ»
«وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ» موسی بن عمران با معجزات و دلایل روشن نزد شما آمد، «ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِن بَعْدِهِ» اما شما گوساله را بعد از موسی گرفتید، موسی بن عمران به کوه طور رفت تا تورات بیاورد، ولی شما به دنبال گوساله پرستی رفتید.

«وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ» شما ظلم کردید؛ هم به خودتان و هم به نسل‌های آینده ظلم کردید.
آیه در مورد یهودیان زمان پیغمبر است اما سابقه بد آن‌ها را هم به رخشان می‌کشد. تاریخ حلقه‌های متصلی است که هر حلقه از حلقه‌های قبل تأثیر می‌پذیرد و بر حلقه‌های بعد تأثیر می‌گذارد.

آیه ۹۳ : «وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُم بِقُوَّةٍ وَاسْمِعُوا ۚ قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَشْرَبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ ۗ قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُم بِهِ إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ»
«وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ» یاد کنید وقتی را که ما از شما پیمان گرفتیم، «وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ» قطعه بزرگی از کوه را بالای سر شما قرار دادیم و این را به شما گفتیم و از شما خواستیم که: «خُذُوا مَا آتَيْنَاكُم بِقُوَّةٍ» آنچه را به شما دادیم و آنچه را که بر شما نازل کردیم بدون شوخی و با قدرت، جدی بگیرید، تورات را جدی بگیرید.

خوب گوش کنید که آن‌ها چه جوابی دادند: «قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا» می‌شنویم ولی نافرمانی می‌کنیم، با کمال پروپی تورات را می‌شنویم اما نافرمانی می‌کنیم.

«وَأَشْرَبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ» آبیاری شد عشق به گوساله در دل‌های آن‌ها به خاطر کفرشان، «قُلْ» ای پیامبر بگو، «بِئْسَمَا يَأْمُرُكُم بِهِ إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ» اگر واقعاً ایمان دارید، این ایمان‌های شما بد فرمانی به شما می‌دهد که در مقابل پیامبر حق ایستادگی، نافرمانی و لجابت بکنید. این اسمش ایمان نیست! ایمان یعنی حق‌پذیری و معنای لجابت نمی‌دهد.

آیه‌های قرآن برای همه روزگاران است. سرگذشت قوم یهود سرگذشتی پرفراز و نشیب و خواندنی است.